

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۴) اسفندماه ۱۳۵۳

فهرست مطالب :

- ۱- قرأت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر علمی - طرفی - دکتر بهزادی - سعید وزیری - طلوعی - فخر طباطبائی .
- ۳- تصویب صورتجلسه روزیکشنبه (۲۷) بهمن ماه ۱۳۵۳ .
- ۴- تقدیم لایحه اصلاح پاره‌ای از مواد قانون استخدام کشوری ، بوسیله آقای دکتر آموزگار وزیر کشور و سرپرست سازمان امور اداری و استخدامی کشور .
- ۵- تقدیم لایحه تأمین اعتبار مورد نیاز برای انجام تعهد در سالهای آتی جهت اجرای مرحله اول توسعه تصفیه خانه و تأسیسات لوله کشی آب اهواز ، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر .
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون مزایا و مصونیت‌های مأموریت‌های مخصوص و ابلاغ بدولت .
- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی و ابلاغ بدولت .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت‌نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان و ابلاغ بدولت .
- ۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور اقتصادی و دوائی راجع به نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون راه و ترابری راجع به پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیون‌های بین‌المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق‌السهم‌های دول متعاقد در هزینه‌های دفتر مرکزی و ابلاغ بدولت .
- ۱۱- تقدیم لایحه اصلاح قانون تشکیل دیوان کیفر و بعضی از مواد قانون مجازات عمومی و الحاق چهار ماده بقانون مجازات عمومی بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری .
- ۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع بالحاق يك تبصره به بند ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفراتش و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع بالحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع بالحاق چند تبصره بماده ۱۵ قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۱۳۳۳/۲/۱۹ .
- ۱۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی .
- ۱۶- قرأت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

احمدی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - انشاء - ایلخانی پور - مهندس برومند - غلامرضا بهادری - دکتر پرتو اعظم - پروین - پوریبانی - پیرزاده - مهندس جلالی - چنگیزی - دکتر حاتم - خانقاهی - مهندس خسروی - دکتر دادفر - دارویی - دشتی - ذوالفقاری - رامبد - رشیدی - ضیاء رضوی - سجادی - زرین پور - سمعی - شاهنده - شیخ رضائی - مهندس جلالی - دکتر صالحی - دکتر فضل الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - علی طباطبائی - طباطبائی دیبا - عزیزمرادی - غضنفری - فخر طباطبائی - فیاض - خالهر قراچورلو - دکتر قهرمان - دکتر کفائی - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - مظاهری - مهندس معینی زند - دکتر محمدحسین موسوی موسوی ماکوئی - مهاجرانی - نیکپور - دکتر وحیدنیا - بختیاری پور - خانم جهانبانی.

غائبین مریض - آقایان :

دکتر بهزادی - پرویزی - جهانی - دکتر رهنوردی - کریم بخش سعیدی - مهندس عطائی - محدث زاده - موقر - مهدوی اردستانی - دکتر ناوی - مهندس نظمی - خانم سعیدی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر علمی - طرفی - دکتر بهزادی - سعیدوزیری - طلوعی - فخر طباطبائی

رئیس- نطق های قبل از دستور را شروع می کنیم
آقای دکتر علمی تشریف بیاورید.

دکتر رضا علمی - در تاریخ نظام مقدس شاهنشاهی ایران ، سوم اسفند ۱۲۹۹ درخشندگی و تابناکی ویژه ای دارد .

سحرگاه سوم اسفند ۱۲۹۹ آنگاه که ناقوس زمان گذشت بیش از یک قرن از فرمانروائی ایل قاجار را بر پیکر ایران ، اعلام میکرد ، در پانزدهمین سال مشروطیت کودتای ۱۲۹۹ عصری نو در تاریخ ملتی کهنسال ، پدید آورد . سرداری بزرگ برهبری گروهی سربازان ، از یکی از شهرهای شمال غربی ایران ، بسوی پایتخت روانه

شد و دستگاه فرمانروائی اشراف و خاندان قاجار را بایک کودتای بدون خونریزی ، برانداخت .

از فردای سوم حوت ، بنیانگذاری ایران نوین ، بر فراز ویرانه های حکومت ضعیف و متزلزل قاجار آغاز شد و نخستین ضربه های مستحکم تاریخ ، بدست توانای سردار بزرگ ایران ، بر حکومت خان خانی و بیگانه پرستی و فساد و بیدادگری و نابسامانی و ستمگری ، فرود آمد (صحیح است) .

تاریخ ایران ورقی خورد ، ورقی زرین ، با درخشندگی ویژه و پرتوی تابناک . اوضاع ایران دگرگون شد و بجای اینکه مین ما مسیر انقراض و انحطاطی را که کلدانیان عیلامیان ، آشوریان و رومیان پیمودند طی کنند . راه تحولی بزرگ ، تحولی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی و ایدئولوژیک را آغاز نمود ، تحولی که نخستین سنگ بنای آن در اسفند ۱۲۹۹ نهاده شد و با چهره جهانی انقلاب شاه و ملت در ششم بهمن ۴۱ بمرحله تکامل رسید (صحیح است) .

از بامداد سوم اسفند ۱۲۹۹ ، هنگام ورود به پایتخت چهره انقلابی رهبر کودتای ایران با امضای ساده او بر پای نخستین اعلامیه اش ، جلوه گر میشود .

اینجا دیگر بهمان السلطنه و فلان الدوله ، رهبر کار نیستند بلکه پیشرو قیام ایران بنام «رضارتیس کل قواء امضاء میکند ، چرا که به فرموده شاهنشاه آریامهر ،

«خوش داشت خود را سربازی ساده بشمارد» (ص ۴۸ کتاب مأموریت برای وطن)

از فردای کودتای ۱۲۹۹ ، بسیاری از اشراف قاجار السلطنه بهار الدوله ها و چپاولگران اموال ، مورد تعقیب قرار گرفتند .

روز چهارم اردیبهشت ۱۳۰۰ ، شرکت وزیر جنگ کابینه انقلابی و ناسیونالیست و سردار بزرگ تاریخ ایران ، در صف وزیران ، مظهر امید و جلوه گر آرمانهای مین پرستانی بود که از ظلم و ستم و فساد حاکمه اشرافی ایران به تنگ آمده بودند . در ششم آبان ۱۳۰۲ نخست وزیر ایران ، سردار سپه ، پایه های حکومت خویش را بر قلوب طبقات اکثریت جامعه ایران ، مستحکم بساخت

نه برصندلیهای متزلزل آریستوکراسی بیگانه پرست و پلید .

با تحقق کودتا ، امکان فعالیتهای سیاسی و اجتماعی برای طبقات متوسط و اکثریت مردم آغاز شده بود . (صحیح است)

مونوپلیسم سیاسی ، جای خود را به حکومت ملی سپرد و پایه های اشرافیت ایران ، به لرزه درآمد .

در آذرماه ۱۳۰۳ هنگامیکه سردار بزرگ تاریخ ایران در سمت نخست وزیر برای سرکوبی باغیان جنوب میرفت چنین اعلام نمود :
«میروم تا آخرین نغمه ملوک الطوائفی را از میان بردارم . با در زیر خرابه های شوش ، مدفون بشوم» .

در نهم آبان ۱۳۰۴ ، در روز اعلام انقراض حکومت ۱۳۴ ساله سلسله قاجار ، ملت ایران احساس نمود که بر ویرانه ها و خاکستر اسناد ننگین امتیازات و دخالت های خارجی و فساد و چپاول ، کاخ ایران نوین ، پیا خواهد شد . روز بیست و یکم آذرماه ، مردم ایران ، از زبان نمایندگان خویش ، در چهارمین جلسه مجلس مؤسسان ، سلطنت مشروطه ایران را به رضاشاه کبیر تفویض کردند و دوران نوین درخشان تاریخ ایران ، آغاز شد که با اختصار چند مختصر از دوران سلطنت پرافتخار بنیانگذاری شاهنشاهی پهلوی را عرض میکنم (احسن) .

۱- ثبات سیاسی .

۲- تأمین استقلال داخلی و خارجی .

۳- نبرد برضد اصول خسانخانی و بنیانگذاری تحرکی اجتماعی که با انقلاب ۶ بهمن ۱۳۴۱ بدست توانای شاهنشاه آریامهر ، به ثمر رسید .

۴- متزلزل ساختن قدرت اشراف .

۵- ترویج صنایع ملی و اقتصاد میهنی و تعلق کارخانه ها و بانکها و شرکت های مختلف بدولت و بالنتیجه تهیه زمینه برای پیشبرد هدفهای اقتصادی و بالابردن سطح زندگی اکثریت مردم .

۶- کنترل صادرات و واردات و بخصوص تصویب و اجرای قانون اسعار برای حفظ بنیه اقتصادی کشور و اصلاح گمرکات .

۷- ایجاد تمرکز اداری و دادگستری باالغاه کاپیتولاسیون و در نتیجه تضعیف حکومت بیگانگان و تقویت دستگاه قضائی و اداری مملکت و تضعیف حکومت خان خانی .

۸- آزادی زنان در دیماه ۱۳۱۴ که تجلی تحقق کامل آن در ۸ اسفند ۴۱ در پرتو انقلاب شاه و ملت است .

۹- ترویج فرهنگ - بهداشت ایجاد دبستانها و دبیرستانها و دانشگاه که ما ، در ۱۳۱۳ یک دانشگاه داشتیم و امروز بیش از ۲۴۰ واحد آموزش عالی و ۱۴۰۰۰۰ دانشگاه داریم و سخن دقیقاً درباره دانشگاه و دانشگاهها است .

کشوری که در تاریخ پرافتخار تمدن و فرهنگ خویش دانشگاه جنیدشاپور را با آن عظمت بعنوان مرکز برخورد فلسفه و علوم و فرهنگ و فنون غرب و شرق در زمان شاهنشاهی شاهپور اول و دوم و انوشیروان دادگستر داشته است .

کشوری که بنیانگذار نظامیه بوده است که امام محمدغزالی صاحب احیاء العلوم و کیمیای سعادت استاد نظامیه بود و سعیدی حکیم بزرگ ، نظامیه را مرکز تجلی خدمات ایرانیان بعالم اسلام و جهان بشریت نمود در چنین کشوری ، دانشگاهها و واحدهای دیگر آموزشی ما باید مرکز تبلیغ و بیان فرهنگ و تمدن و میانی ملی و میهنی مملکت باشند و لذا هر قدر راجع به وظیفه استادان و دانشجویان در نبرد با چندفرد انگشت شمار عامل بیگانه در دانشگاهها و واحدهای دیگر آموزشی بیان و تأکید شود بیجا است .

بحمدالله در پرتو رشد اقتصادی بیش از ۴۰ درصد پیشرفتهای همه جانبه مملکت ، وسایل و بودجه و کلیه امکانات در اختیار دانشگاهها گذارده شده و با این وسایل اساسی ، اگر مسئولان دانشگاهها در حفظ نظم دانشگاهها کوتاهی کنند حقیقتاً شایسته هر نوع پاسخگویی در قبال مسئولیت میهنی خویش هستند . استادان دانشگاهها تنها نباید اکتفا به تدریس کنند این وظیفه اساسی است اما اهم وظایف آنان طرح مسائل فرهنگی و ملی و میهنی و بخصوص بیان تجلیات انقلاب شاه و ملت و اگر در اینجا عرض

میکنم که در مجموع واحدهای آموزش عالی مملکت فقط مجموعاً ۴ واحد در هر مدرسه عالی فقط ۲ واحد (نه در دانشگاهها) درس تحلیل ایدئولوژی انقلاب شاه و ملت تدریس میشود این يك واقعتی است (احسن):

در حالیکه بعنوان يك طریقت فکری، يك واجب عینی تبلیغ مبنای ملی و مملکتی در همه واحدهای آموزشی و اجرای اصول منشور کنفرانس رامسر بپیروی از منویات مبارک رهبر انقلاب، وظیفه هر يك از دانشگاهیان و همه دانشگاهیان است. بنابراین: اولاً در واحدهای آموزش عالی برنامه های تحلیلی تمدن و فرهنگ و تاریخ و بخصوص تخصیص ایدئولوژی انقلاب شاه و ملت، باید جزء مواد رسمی تحصیل باشد ثانیاً در این باره مجازات چند بزهار انگشت شمار - رعایت انضباط کامل - تشکیل کلاسها - حتی کنترل حضور مرتب دانشجویان در کلاس امر بسیار اساسی است. دسپلین شرط اساسی حفظ نظم و کاروتلاش دانشگاههاست.

ثالثاً محتوی دروس در رشته های فنی و پزشکی مخصوصاً در همه رشته ها و من جمله علوم انسانی و اجتماعی و اقتصاد و حقوق و رشته های مشابه بانوجه به نیازهای مملکت و امر حیاتی تربیت کادر در کادر برنامه های عمرانی پنجم و ششم امری بسیار پراهمیت است.

رابعاً - سعی در ورود استادان میهن پرست و فاضل به دانشگاهها و ایجاد هماهنگی بین دانشگاهها از نظر وضع استخدامی و مالی و حقوقی استادان همه دانشگاهها، از نکات اساسی آموزش عالی است که در این باره توفیق خدمتگزاری دولت حزبی جناب آقای هویدا و همکاران ایشان را در پر تری رهبریهای خردمندانه شاهنشاه آریامهر خواستارم و بمناسبت فرخنده سالروز سوم آسفند مراتب سپاس و جان نثاری دانشگاهیان ایران همسخن باد دیگر گروههای ملت ایران راه پیشگاه شاهنشاه آریامهر معروض میدارم جاوید شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ شاه و ملت (احسن - احسن).

رئیس - آقای طرفی بفرمائید.
طرفی - با اجازه مقام معظم ریاست، همکاران محترم: روز پیش یکی از عمده روزهای معدود طلائی

و تاریخی کشور ما بود زیرا روز رستاخیز سردار بزرگی است که با سرکوبی استعمارگران و اجانب طماع و استثمارگر طلبه عصر نونین و دوران سازندگی را ببا بخشیدند پای برقراری نظم و امنیت و ایجاد استقلال کامل سیاسی و اقتصادی و اجتماعی و بسط عدالت و برافراشتن رایت دانش و حق و حقیقت و ایمان و آغاز عمران و آبادی همه جانبه: وجود و حیثیت مملکت عزیز ما را احیاء نمودند بدین مناسبت درود بی پایان ملت حق شناس ایران بویژه اهالی غیور خوزستان را به روان پاک رادمرد بزرگت تاریخ رضاشاه کبیر نثار نموده، هم بستگی کامل و خلل ناپذیر جامعه خوزستانی را همچون سایر خواهران و برادران ایرانی خویش به پیشگاه با عظمت و افتخار آفرین ما شاهنشاه آریامهر اعلام مینماید (احسن).

همکاران محترم: جمعه روز پیش بانزول اجلال موکب و الاحضرت همایون ولایتعهد محبوب شهرستان اهواز که بمنظور عنایت و اعطای جام ولایتعهد به تیم پیروز در مسابقه نهائی دومین دوره مسابقات بین المللی جوانان صورت گرفت موهبتی بزرگ و افتخاری بس عظیم نصب اهالی خوزستان گشت (احسن) که بزرگترین عامل تشویق و ترغیب و انگیزه تقویت روحیه ورزشکاران و ورزش دوستان خصوصاً نوجوانان و جوانان بود. مردم شاهدوست

و میهن پرست خوزستان صمیمانه ابراز احساسات را به اوج خود رساندند. اهواز از فرط شادی و شور و شغف و دادن شعارهاییکه از دل بر میخواست و سردل می نشست و از قبیل: زنده و جاوید باد سلطنت پرافتخار پهلوی (احسن) چهره های نوبخود گرفته بود، ساعت ۲/۵ بعد از ظهر مسابقه در پیشگاه و الاحضرت همایون ولایتعهد محبوب و بیست و پنجهزار تماشاچی برگزار شد که سرانجام بیاری خداوند بزرگ و اثر قدوم مبارک نوردیده ملت ایران و تلاش شوق انگیز ورزشکاران خوزستانی پیروزی از آن ما شد و جام با غرور و افتخار بمانعلق یافت، با قبول این واقعیت که موفقیت های ورزشی مملکتی مرهون عنایات و تشویق اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت می باشد، از طرف اهالی خوزستان بمناسبت این توجه عظیمی که نسبت به آنان شده مراتب تشکر و سپاس بیحد و حصر

خود راه پیشگاه با عظمت ملوکانه و وجود مقدس ولایتعهد محبوب و خاندان جلیل سلطنت تقدیم می دارد (احسن) ضمناً از آنجائیکه تأسیس مجموعه ورزشی برای جوانان خوزستان کمال ضرورت را داشت اخیراً اوامری شرف صدور یافته است که موجب سپاس بی پایان کلیه جوانان و اهالی شاهدوست و وطن پرست خوزستان گردید. اینجانب در مقابل عنایات ملوکانه سر تعظیم فرود آورده و امیدوارم که هر چه زودتر از طرف وزارت مسکن و شهرسازی مجموعه ورزشی ساخته و مورد استفاده قرار گیرد.

بر اثر حسن رهبری پدر تاجدارمان شاهنشاه آریامهر پیشرفت و موفقیت های کشور عزیز ما منحصراً به رشته ای خاص یا جا و مکانی ویژه نیست بلکه در سرتاسر مملکت آشکار است، بدینگونه که حسادت و رشکسته های سیاسی و کور باطنان تحریک می شود و مارا بیاد ناسزا گوئی می گیرند ای کاش این سیه دلان جابر نالایق فهم و شعوری داشتند که بجای وارد کردن اتهامات دروغین و نشر ازاجیف، از نقشه ها، طرحها و پروژیه های مثمر و تدابیر قائد بزرگ ما تقلید کرده و ملت خود را بسوی سعادت و تمدنی بزرگ رهبری کنند. (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر بهزادی بفرمائید.

دکتر بهزادی

صد تاج گل اگر بگذارم بپای تو
ای پادشاه رفته نباشد خورای تو
(احسن)
گل چیست جان ملت بیدار حق شناس
یکباره ای فدائی ایران فدای تو
(احسن)

این دویست سر آغاز چکامه ای است که سالها و بارها در برابر تندیس با شکوه رضاشاه کبیر سردودمان سلسله پهلوی ابر مرد تاریخ ایران بنیانگذار ایران نو به نیت ستایش و حق شناسی از آن سردار نامور خوانده شد.

سردار ناموری که از سرزمین پاکان و اسپهبدان برخاست و با همت والای خود به پریشانی و آشفتگی و ناامیدی و بی پناهی مردم ایران پایان داد. (صحیح است) راز طلوع خورشید پهلوی را باید در ویژگی های

نظام سلطنت و مبارزه نهادی ملت ایران جستجو کرد در طول تاریخ پرفراز و نشیب ایران مبارزه ملی در مسیر وطن پرستی و شاه دوستی همواره مانا و پایا بود مگر آنکه شکل و نمود آن نسبت به مقتضیات زمان و عوامل محیط تغییر میکرد گاهی به صورت تصوف دلهای مایوس را امیدوار مینمود گاهی به شکل قیام ها و پیکارها گونه ایرانی و آریائی خود را بازمی یافت.

بدین سان که رهبری بزرگ از میان مردم برمیخاست و مردم را در قالب يك ملت متبلور میکرد و آنگاه بانیری ملی به ناتوانائی ها و پریشانی های کشور پایان می بخشید از کاوه اساطیری و نادر فرزند شمشیر و رضاشاه کبیر میتوان در ردیف برجسته ترین آنان یاد کرد (صحیح است).

هرچه در این کشور داریم بدست با کفایت رضا شاه کبیر پایه گذاری شد.

او بود که گردنکشان زائیده فتودالیسم را در گوشه و کنار کشور سرکوب کرد.

او بود که کشور را با ایجاد اقتصاد جانشین از اقتصاد و الزامات فتودالیت نجات داد.

او بود که با تأسیس کارخانه ها در زمینه اقتصاد جانشین پشتوانه اصلاحات ارضی را از پیش آماده ساخت.

او بود که با تشکیل ارتش نیرومند ملی دولت مرکزی را از کمک های چریکی فتودال ها بی نیاز کرد و به دولت مرکزی توانائی و قدرت حاکمیت بخشید (صحیح است).

او بود که دانشگاه تهران را به نیت برخورداری دانش طلبان ایران از آموزش عالی تأسیس کرد و نیز جوانهای مستعد را برای فراگیری علم و فن به اروپا گسیل داشت.

او بود که با تأسیس فرهنگستان به ادب ایران و زبان پارسی از راه پیرایش واژه های بیگانه یاری داد و با تمهید جشن هزاره فردوسی راه و رسم بزرگداشت مفاخر علم و ادب را بیادگار گذاشت.

او بود که تنها از محل عوارض قندوشکر راه آهن عظیم سرتاسری ایران را تأسیس کرد که هم اکنون یکی مهمترین وسائل ارتباطی و حمل و نقل است.

او بود که بالغو قرارداد دارسی و حقوق کنسولی با نیروی اهریمنی استعمار خشن و نیرومند زمان خود پیکار را آغاز کرد. (صحیح است)

و هزاران شاهکارهای دیگر که نباید فقط در کسوت شرح وقایع به توصیف آن پرداخت بلکه شایسته است صاحب نظران از دیدگاه تحلیلی همه آنها را بررسی کرده و نتایج را در اختیار جوانان کشور بگذارند کاری که تاکنون بدرستی انجام نشده است.

و از همه مهمتر او بود که در مکتب وطن پرستی خود فرزند برومندی چون شاهنشاه آریامهر پرورانده و به ملت خویش ارزانی داشت که با درایت و دوراندیشی راه پدر تاجدار را دنبال کرد و نیت بلند او را در ابعاد گسترده تری عملی فرمود (صحیح است) بطوریکه هم اکنون کشوری داریم نیرومند آباد و آزاد مورد احترام ملل و دول جهان و یار و مددکار ملل نیازمند و استعمارزده و رهسپار بسوی دروازه شکوه تمدنی بزرگ و رقیب شایسته کشورهای بزرگ جهان و دارای طرز تفکر انقلابی خاص خود انقلابی که ضوابط و معیارهای آن برای ملل بازپس مانده نمونه های زندگی بخش و درخور پیروی است.

انقلابی که دست ناتوانان را به سائقه منش انسانی خود میگیرد و آزمندان فرصت طلب و سود جورا مهار می کند.

انقلابی که بدرستی پاسخگوی نیازهای متحول انسان های سرزمین ماست.

انقلابی که هدف آن توزیع عادلانه امکانات و تعمیم عدالت اجتماعی و اقتصادی است.

انقلابی که هدف آن به برکت پاسداری شاه و ملت فدای وسیله نمیشود.

مردم ایران به شکرانه این همه مواهب در هر مرتبه و مقامی که هستند باید با احساس مسئولیت و وظیفه خود را در کمال صداقت و تقوی بانجام برسانند و در مقام خدمت به شاهنشاه و ملت ایران با گذشت و فداکار باشند آنانیکه به بیراهه میروند و نفع خود را مقدم بر نفع جامعه می انگارند در برابر سیر طبیعی انقلاب دیر بازود منکوب و مغلوب خواهند شد.

درد ملت ایران نثار روان پاک رضاشاه کبیر سردودمان سلسله پهلوی و ثنای ملت ایران ارزانی آستان شاهنشاه بزرگ محمد رضا پهلوی آریامهر.

چون سخن امروز من منحصر آ دربارۀ روز رضا شاه کبیر بیان میشود مطالب مربوط به حوزه انتخابیه خود را در جلسه دیگر بعرض میرساند (احسن - احسن).

رئیس - آقای سعید وزیر یفرمائید.

سعید وزیری - گرچه نه اهمیت رضاشاه کبیر باین است که پدر شاهنشاه آریامهر است و نه اهمیت شاهنشاه آریامهر باین است که فرزند رضاشاه کبیر است بلکه اهمیت هر دو مشترکاً در این است که سلسله ایران زنده کن را به وجود آوردند و ادامه میدهند (احسن) بقول آن نویسنده در بیخ آدم که بعد از دوازده یا دوازده سال افتخار خدمتگزاری در پارلمان ایران در این آخرین سال دوازدهم سوم اسفندی بیاید و باین مناسبت عریضی نکنم سوم اسفندی که لااقل امثال من منحصر آ از برکت سوم اسفند به اینجا رسیده ایم حتی در این آخرین سوم اسفندی که در این دوازده سال است عرض کردم آخرین سوم اسفند این ۱۲ سال، البته ۱۲ سال آینده بجای خودش باقی است در واقع رضاشاه مظهر تجلی آن عصبانیت و عصبانیت ملت ایران بود در مقابل نارسائیهایی و بی سامانیها و بیگانه پرستیها و عوام فریبیها و بی اعتنائیها نسبت به استقلال و سز نوشت ایران در واقع رضاشاه آن مشت درشت روزگار خود بود (احسن). مشت درشتی که از سوی مردم ایران از سوی شاهنشاهان بزرگ و بلند آوازه ایران بود این مشت درشت بلند شد و بفرقی بیگانه پرستی و دشمنی با ایران و عوام فریبی و سیاست بازی و سیاست بافی های بیهوده و دور از حق فرود آمد و او در واقع راه گشای صمیمی برای ایران دوستان و آزادی خواهان صمیمی و واقعی ایران بود (صحیح است) اجازه بدهید کاری را که عمداً و با تمهید قبلی و غیر معمول انجام گرفته است یادداشتی را که دارم بخوانم اتفاقاً آقای دکتر بطحائی و آقای دکتر برومند هم هستند این عارف که در شهرها پایان عمرش را گذراند، عارف قزوینی، آن مرد عصبانی و رنجیده خاطر آن مرد بدبین ولی آزاده چه خوب است اینجا هم ذکر خیری از او بشود آن مرد وطن پرست طی نامه ای که اتفاقاً اخیرم خواندم و همین بیشتر من را تشویق کرد که در این گفتگو شرکت کنم نامه ای مینویسد اجازه بدهید چند سطر از این نامه را

بخوانم مینویسد «حالا که کار به اینجا کشید کاغذ از صورت کاغذهای معمولی خارج شد با داشتن یقین باینکه آنچه بنویسم حمل بر هیچ چیز جز حقیقت گوئی نخواهد شد، لازم دانستم مکتوبات قلبی خود را راجع به اعلیحضرت پهلوی خیلی باختصار بقلم آورم و این اول دفعه ایست در این موضوع قلم روی کاغذ میگذارم» واقعاً حمل بر هیچ چیز جز حقیقت گوئی نمیتوان کرد برای اینکه مردی بود که اواخر عمرش را در باغهای قزوین در عین فقر و تنهایی گذراند و احتیاج به تملق گفتن نداشت و هرگز هم در تمام عمرش تملق نگفته بود مینویسد «لازم نیست بگویم در دوره سلطنت ایشان هیچکس بقدر من ناراحت نبوده است» و این راست است مردی بوده است رنجیده خاطر و همیشه احساس رنجیدگی میکرد و اینها تنها مربوط بزمان رضا شاه نبود «با وجود این وجدان خودم را گواه میگیرم کمتر کسی را بقدر خود علاقمند سلطنت او و خواهان پایداری آن می بینم برای اینکه همین همدانی که امروز من در آن توقف دارم شهری بود که عثمانیها راجع به آن در مارش خود ساخته بودند، همدان را گرفتیم و مانند یک عروس زیبا بقصد دولت خود در آوردم و برای اینکه این آزادی خواهان بی خبر از اسم آزادی را هیچکس بقدر من نشناخته و بروح حقیقت و راستی قسم است در میان تمام آزادی خواهان در مدت سی سال معاشرت با آنها يك نفر را ندیدم که خودش را برای مملکت بخواهد تمام اشخاص بودند که مملکت را برای خود و اغراض شوم شخصی خود میخواستند تنها اعلیحضرت پهلوی را میشناسم که هر چه خواستند برای ایران خواسته» (احسن) این شهادت و این استشهاد را از يك مرد ایران دوستی که در راه ایران مثل شمع ذوب شد و مرد این استشهاد را از او می آورم برای رضاشاه که نه او را تملق گوئی است نه من اهل تملق هستم «ایران ممکن است که بیگانه در آن حکم فرمائی می خواهد من از تمام چیزهایی که اسباب این شده است که سر تعظیم در برابر اسم پهلوی، که همین اسم برای خاطر نشان کردن دوره عظمت و قدرت ایران گذشته روح بخش است، تخم کنم میگیرم و اکثراً میگویم تنها بنوشتن یکی از افتخارات

عهد پهلوی که شاید بیشتر مردم بخصوص مردم تهران از آن بی خبرند و آن این است: همانطوریکه روسها در صفحه خراسان ورشت و قزوین یعنی در منطقه نفوذ خود همشان مصروف این بود که آنچه بتوانند مردمان بی صاحب ایران را تحت لوای تابعیت خود در آورند صد مرتبه بیشتر از روسها عثمانیها در اینکار جدیت و خود کشی میکردند، چنانکه در تمام صفحه غرب از سرحد کردستان گرفته تا همین همدان هر که را میدیدند شبیه ترك شده بود و بدتر از همه پیش از رواج یافتن بازار کلاه پهلوی هر وقت از بازار میگذشتید هر کاسب و تاجر بی شرف دلال خارجی را میدیدید يك فینه قرمز به سر گذاشته يك ذرع پارچه شیرشکری اطراف آن بسته، دیدن این هیكل های رنگین عاری از لباس انسانیت و محروم از شرافت ایرانیت، خودش برای کسیکه يك موی ایران دوستی در تن داشت بالاترین مصیبت بود. پس هر ایرانی حقیقی باید قربان اسم پهلوی برود و روزی هزار بار شکر کند که چشمش از دیدن هیولاهای خارج از دایره قومیت، راحت و گوشش از شنیدن نام رنگین تابعیت آسوده است. (آفرین - احسن) اوخاری بود به چشم بدخواهان و دشمنان و بیگانگان ولی ما يك روز این مرد رامی بینیم که از خدمات او نسلهای آینده برخوردارند شمرده مردی که مرده است بگذارید از او هم ذکر خیری کنیم بعد از رفتن رضاشاه گفت باید چراغ بدست بگیریم و دنبال او بگردیم، دنبال رضاشاه بگردیم اما می بینیم که این مرد فقط بایک مشت خاک که از ایران بر میدارد از مملکت خارج میشود بی گمان خارجیها او را وطن پرست ترین سزدار می دانستند که رضایت نمی دادند بهیچ قیمتی رضا شاه بماند می بینید که بعد از سقوط سلطنت او که بر اثر توطئه مشترك بیگانگان و ائ بسا خیانت چندتن بیگانه پرست بود که فقط بایک مشت خاک، خاک ایران را ترك کرد ولی بجای خود فرزندی باقی میگذارد که شخصاً بعنوان ادامه دهنده حیات پرافتخار خود و ادامه دهنده حیات پرافتخار شاهنشاهان افتخار آفرین ایران تربیت کرده بود (صحیح است - احسن) و او را برجای می گذاشت که جوانتر و نیرومندتر و آزاده تر و روشنگرانه تر زندگی و حیات ملت ایران را ادامه میدهد (احسن) و چنانکه داد. در مقابل آن روز در این روز سوم

و ورزش خودشان انجام داده‌اند دیده‌ایم روزی و ساعتی نبوده که ایشان ایام و ساعت‌های باصطلاح ورزش و تفریح و خستگی رفع کن خود را صرف مشاغل و کارهای ملت ایران نکنند (صحیح است) این نفت را بسیاری از کشورها دارند ولی سران کشورهای بزرگ رئیس جمهوری فرانسه، وزیر امور خارجه آمریکا، رئیس جمهوری سوئیس و وزرای کشورهای دیگر و سایر مردان مسؤول و ناظر حل مسائل جهانی چرا فقط ایشان را در خوزولایق می‌دانند که به کسب نظر و مشورت با ایشان بپردازند. این مسئله موجب افتخار ملت ایران است اما این افتخار مفت و مجانی نیست همه باید تعهد جانبازی و فداکاری در مقابل این مرد بزرگ بکنیم و انجام بدهیم مسئله سیاست بازی و مسئله حرف روی حرف آوردن برای حفظ منافع فردی یا برای اینکه یک نفع فردی و خصوصی محفوظ بماند مطلقاً نه تنها مطرح نیست بلکه عرض می‌کنم قابل تخطئه است مسئله این است که چه کسی بهتر پاسخ فداکاریهای این مرد را فقط با فداکاری می‌تواند بدهد اگر چه رضا شاه بایک مشت خاک از ایران رفت ولی پسراوکاری کرد طوری خدمت کرد که تمام افراد ملت ایران در مشت مشت خاک ایران سهم و شریک هستند تمام افراد ملت ایران آماده هستند و مصمم هستند که تحت رهبری این مرد بزرگ این طرح‌های ایران آبادکن و این طرح‌های ضد استعماری را اجرا کنند و از هر مشت مشت خاک مملکت دفاع کنند و فداکاری کنند (صحیح است). این وظیفه فرد فرد ما است که این مسئله را هم باز گو کنیم و اولین کسانی باشیم که در پیشاپیش راه این مرد بزرگ از مشت مشت خاک این کشور دفاع کنیم.

همه سر بر سر تن به کشتن دهیم

از آن به که کشور بدشمن دهیم

(احسن)

این درسی است که رضاشاه به مادر چنین روزی داد و درسهای گرانهار از آن را فرزندش در این مدت هر روز ما میدهد.

محمد رضا شاه تنها شاه نیست او معلم و مربی بزرگ نسل حاضر ایران و آماده کننده تملهای آینده

اسفند سر تعظیم فرود می‌آوریم. نقش شاهنشاه در مقابل آثار جنگ که از آن یاد نمی‌کنم، بیماریها، بدبختیها، در یوزه گیها مداخلات خارجی در مقابل نطفه‌های بیگانه پرستی در مقابل فتودالیزم مدرن بعد از جنگ رهبری واقعی نهضت ملت ایران در ملی کردن نفت که شخصاً شاهنشاه رهبری عالی این نهضت را بعهده داشتند و او مردی بود که وقتی اولین کشتی نفت باآبادان آمد گفت اگر کوچکترین تخطی بخاک ایران بشود در پیشاپیش ملت بجنگ خواهیم رفت (احسن) استیفای حقوق ملت ایران، ابتکارات او بعداً در به ثمر رساندن هر چه بیشتر نهضت ملی ایران و خارج ساختن نهضت ملی ایران از بن بست عوام فریبی‌ها، خود خواهیها، ناشی‌گریها و حتی در بعضی موارد از شرخیانتها و توطئه‌های عمال بیگانگان نقش ایشان در مبارزه ضد استعماری ملت ایران و حتی این منطقه از جهان حتی در بیروز ساختن جهان سوم در جهت سازندگی و کار مثبت و کار خلاق نه تحزب انقلاب ایران همه آنهایی که اینجا هستند و همه مردان وزنانی که در ایران زندگی میکنند همه شاهد بهترین و عالی‌ترین رهبری این مرد در انقلاب است (صحیح است) این را بخصوصاً عرض می‌کنم چون تصمیم گرفته بودم در این جلسه صحبت کنم شاید بنظر بعضی‌ها چنین بیاید که گویا در موقعیتی لازم می‌آید که پاره‌ای نطقها به مصلحت سیاست‌های فردی و گویا انتخاباتی ایراد بشود ولی مسأله وکیل شدن و انتخاب شدن مطرح نیست مسأله مصالح و منافع ملت ایران مطرح است شرافت نصیب آن کسی میشود که حق را در هر لحظه و هر جا بگوید و در هر کسوت و هر شغل و مقام و موقعیتی خود را آماده خدمتگزاری باین مملکت بکند (احسن). ماجناب آقای شاختوی بعنوان نماینده مجلس زیب پیکر حکومت ورژیم نیستیم بلکه افرادی هستیم که سینه‌های ما باید در درجه اول و در پیشاپیش ملت ایران هدف گلوله‌های دشمنان ایران و مخالفان رژیم باشد (احسن) شاهنشاه ما در هر جا که باشند در اینجا یاد بخارج، این چند روزی را که ما شاهد بودیم از دور و بی درو آقع از نزدیک یعنی از روی قلب این فعالیت‌های خستگی ناپذیر شاهنشاه را که حتی در روزهای استراحت

ایران است برای ادامه حیات پرافتخار ملت ایران (احسن - احسن).

رئیس - آقای طلوعی بفرمائید.

طلوعی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم در سالگرد روز تاریخی سوم اسفند در آستانه پنجاهمین سالگرد سلطنت خاندان پرافتخار پهلوی، عرایض امروز خود را با تجلیل از خاطره بنیان‌گذار ایران نوین آغاز می‌کنم (احسن). درباره این روز تاریخی من صحبت زیادی نمی‌کنم چون همکاران دیگر حق مطلب را ادا کرده‌اند تنها نکته‌ای که می‌خواهم به آن اشاره بکنم و به صحبت امروز بنده هم ارتباط پیدا میکند نقش اعلیحضرت رضاشاه کبیر در بنیان‌گذاری سیاست مستقل ملی ایران و قطع نفوذ وسلطه خارجی از وطن ما است که بالغو کاپیتولاسیون و کوتاه کردن دست بیگانگان از امور داخلی ایران آغاز شد و در مسئله نفت هم نخستین گام در راه احقاق حقوق ملت ایران از طرف آن رادمرد بزرگ برداشته شد.

امروز که ملت ایران تحت رهبریهای خردمندانه شاهنشاه آریامهر اداره کامل صنعت نفت را بدست گرفته و نه فقط حق قانونی خود، بلکه حقوق حقه سایر کشورهای صادر کننده نفت را هم از غارتگران بین‌المللی باز ستانده است، یاد آوری این خاطره بجا است که در شب ۲۷ نوامبر سال ۱۹۳۲ رضاشاه کبیر در حضور هیئت وزیران پرونده نفت و امتیازنامه داری را در آتش بخاری انداخت و به دولت دستور داد که امتیاز مزبور را ملغی کند (احسن). دولت هم امتیاز ظالمانه نفت جنوب را ملغی کرد و تهدیدهای دولت انگلیس که در آن موقع بزرگترین قدرت نظامی و دفاعی جهان بشمار می‌آمد و فرستادن چند کشتی جنگی به خلیج فارس کوچکترین تزلزلی در اراده آن بزرگ مرد وطن پرست بوجود نیاورد. امتیازی که دولت ایران در آن زمان از انگلستان گرفت. حداکثر امتیازی بود که در شرایط آن روز دنیا و ایران قابل وصول بود و بامبلغ پنجاه میلیون لیره، ای که از تاریخ امضای قرارداد جدید نفت تا پایان سلطنت رضاشاه کبیر عاید ایران شد گام‌های نخستین در راه آبادانی ایران برداشته شد. (صحیح است).

کمتر از بیست سال پس از لغو امتیازنامه داری از طرف رضاشاه کبیر صنعت نفت ایران در زمان سلطنت اعلیحضرت پهلوی دوم شاهنشاه آریامهر ملی شد و چهار سال بعد، این مجلس افتخار آن را داشت که ثمره مجاهدات شاهنشاه آریامهر را بصورت لایحه‌ای درباره لغو قرارداد کنسرسیوم نفت و خلع ید کامل بیگانگان از صنعت نفت ایران بتصویب رساند. در پی تصویب این لایحه و در اختیار گرفتن صنعت نفت بود که شاهنشاه آریامهر با اعلام تصمیم قیمت گذاری یکجانبه نفت از طرف ایران، که از جانب سایر کشورهای صادر کننده نفت دنبال شد. روش‌های کهنه و تحمیلی و غیر منطقی گذشته قیمت گذاری نفت را بر هم زدند و تصمیمات بعدی سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در باره افزایش قیمت نفت و تعیین یک قیمت عادلانه و منطقی برای این ماده گرانبهای تمام شدنی در پرتو این ابتکار شجاعانه رهبر بزرگ ایران جامعه عمل پوشید (صحیح است).

تصمیم شاهنشاه ایران در باره تغییر روش قیمت گذاری نفت و نقش رهبری ایران در اوپک، مانند تصمیم سرسلسله دودمان پهلوی در چهل و دو سال قبل و واکنش‌های شدیدی در جهان صنعتی غرب بوجود آورد و این بار یک قدرت بزرگ دیگر، با نیروئی صدچندان برتر از امپراطوری آنروز انگلستان کشور های تولید کننده نفت را به مداخله نظامی و استفاده از قوه قهریه تهدید کرد... و این بار هم رهبر بزرگ ایران، شاهنشاهی که شجاعت و پایداری و نیروی اراده را از پدر تاجدار خود به ارث برده است با قدرت و شهامتی که تحسین و اعجاب جهانیان را برانگیخت در برابر بزرگترین قدرت نظامی تاریخ ایستاد و رهبران این کشور بزرگ را از دنبال کردن راه خطائی که در پیش گرفته بودند باز داشت. هفته گذشته حضرت ژیسکار دستن رئیس جمهوری فرانسه، کیسینجر وزیر امور خارجه آمریکا و آقای کورت والد هایم دبیر کل سازمان ملل متحد بترتیب در سوئیس با شاهنشاه ایران ملاقات کردند و در جریان این ملاقاتها علاوه بر مسئله نفت، اوضاع اقتصادی عمومی جهان و اوضاع خاور میانه مورد بحث قرار گرفت. قبل از اشاره

بهموضوع این مذاکرات و سیاست آینده ایران درباره نفت تذکر این نکته را ضروری میدانم که نقش این ملاقاتها خود نشانه نقش حساس و تعیین کننده شاهنشاه ایران در حل مسائل و مشکلات اقتصادی جهان و گواه آگاهی رهبران و شخصتهای برجسته جهان به نقش رهبری شاهنشاه ایران در سازمان کشورهای صادر کننده نفت میباشد. مذاکرات شاهنشاه ایران با رئیس جمهوری فرانسه و وزیر امور خارجه آمریکا در جریان کنفرانس آینده سران کشورهای صادر کننده نفت نیز مستقیماً اثر خواهد گذاشت، زیرا زیرسکاردیستن و کیسینجر در جریان مذاکرات خود با شاهنشاه ایران نظریات کشورهای صنعتی را از دودید مختلف با رهبر ایران در میان گذاشته اند و متقابلاً از نظرات شاهنشاه ایران آگاهی یافته اند. در نتیجه این تماس ها شاهنشاه ایران با آگاهی کامل از خط مشی کشورهای صنعتی و واکنش احتمالی آنها در برابر پیشنهادات اوپک در ترسیم خطوط اصلی سیاست آینده اوپک نقش تعیین کننده ای برعهده خواهند گرفت و با رهبری مدبرانه و آگاهانه شاهنشاه ایران، کنفرانس آینده کشورهای صادر کننده نفت با جهان صنعتی از شانس موفقیت بیشتری برخوردار خواهد بود. دورنمای کنفرانس آینده سران اوپک هم با فرمایشات شاهنشاه آریامهر در مصاحبه مطبوعاتی هفته گذشته معظم له در سوئیس روشن است. شاهنشاه ایران مثل همیشه با منطق قوی استدلال کسانی را که خواهان کاهش قیمت نفت یا تعیین یک قیمت پائین تر از بهای فعلی نفت بعنوان قیمت کف یا حداقل برای نفت هستند رد کرده و تأکید فرموده اند که قدرت خرید نفت هم اکنون با توجه به قریب ۳۵ درصد تورم جهانی از سال ۱۹۷۳، با بنظر کاهش یافته و اگر کشورهای صنعتی نتوانند این تورم لجام گسیخته را مهار کنند قیمت نفت باز هم افزایش خواهد یافت.

پیشنهادات شاهنشاه ایران در باره مرتبط ساختن قیمت نفت با نرخ تورم جهانی یا نوسانات قیمت نیست تا سی قلم کالای اساسی مهمترین طرحی است که اکنون در برابر کنفرانس سران اوپک در الجزیره قرار گرفته، و تصمیمات این کنفرانس تاریخی با احتمال قریب یقین مبتنی بر همین نظرات منطقی و اصولی خواهد بود. از طرف

دیگر رهبران کشورهای صنعتی هم با آگاهی از نظرات شاهنشاه ایران که زیربنای تصمیمات کنفرانس آینده اوپک را تشکیل میدهد در سیاست های خود تجدید نظر کرده اند و نتایج ملاقات اخیر رئیس جمهوری فرانسه با وزیر امور خارجه آمریکا هم پس از مذاکرات جداگانه آنان با شاهنشاه ایران صورت گرفت مبین گرایش جهان صنعتی بسوی واقع بینی است.

شاهنشاه آریامهر دیشب در مراجعت از سفر اروپا سیاست کلی ایران را در کنفرانس آینده سران اوپک روشن فرمودند و شاه بیت فرمایشات شاهنشاه در مصاحبه دیشب با خبرنگاران این بود که آنچه برای ایران مهم است اینست که قدرت خرید ایران از درآمدهای نفت باید محفوظ بماند. حال این هدف با مرتبط کردن قیمت نفت به نرخ تورم جهانی یا مربوط ساختن آن با قیمت بیست تا سی کالای اساسی تأمین شود برای ایران فرقی ندارد.

در پایان عرایض لازم است به تصمیم اخیر بانک مرکزی ایران درباره لغو محاسبه ارزش ریال ایران با دلار و مرتبط ساختن آن با حق برداشت مخصوص که یک واحد بین المللی است اشاره بکنم. با این تصمیم قدرت خرید ریال ایران در برابر نوسانات کالاهای بین المللی محفوظ خواهد ماند و همانطور که شاهنشاه آریامهر در مصاحبه دیشب خود اشاره فرمودند امکان تعیین یک واحد پولی جدید از طرف اوپک از مسائلی است که در کنفرانس آینده سران اوپک مطرح خواهد شد. در تعیین این واحد پولی جدید هم خط مشی ایران میتواند سرمشق و راهنمای خوبی برای همه کشورهای عضو اوپک باشد. (احسن)

رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم روزها از نظر طلوع و غروب خورشید و گذشت زمان یکسانند اما اهمیت هر روز بسته به حوادث مهمی است که در آن روز روی داده است روز شکر همنند سوم اسفند برای ملت ایران یکی از بزرگترین روزهای تاریخی است (صحیح است) زیرا در چنین روزی اعلیحضرت رضا شاه کبیر آن سردار نامی و بلند همت، ایران را که به نابودی میرفت نجات داد و بان تشویش و پراکنندگی پائیان داد اینست

که ملت ایران همیشه خاطره این روز بزرگ را گرامی میدارد (صحیح است) و من در این فرصت کوتاه نمیتوانم حق مطلب را ادا نمایم ولی خلاصه می کنم که با این اقدام، مملکت از مرز و مرج و آن همه آشوب نجات یافت و کردند آن کارهای خطیری را که همه از آن آگاه هستیم و هر چند حوادث شوم سوم شهریور پیشرفت را متوقف ساخت و ملت ایران را محروم داشت از وجود شاهنشاه رضاشاه کبیر ولی شکر خدای را که فرزند برومندش اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر آرزوهای قلبی آن مرد بزرگ تاریخ را یکی پس از دیگری جامه عمل پوشانیدند (صحیح است) و امروز ملاحظه می کنید که مملکت ما با فضل الهی به این مرحله از عظمت و افتخار رسیده است بنده هفته گذشته به خوزستان رفتم و واقعاً از مشاهده پیشرفتهائی که در این مملکت شده غرق حالت تأثر و احساس بودم همه جا آثار آبادانی و پیشرفت بود ما توانستیم به اتفاق دوستان تائنهائی اروندکنار به بعضی از روستاها سر بزینم همه جا مدرسه بود، همه جا سپاهی دانش بود، سپاهی ترویج بود واقعاً نسبت به ۲۰ سال گذشته اصلاحاتی که ملاحظه میشود خیلی وسیع است. همین خرمشهر در ۱۵ یا ۲۰ سال پیش چه بود و امروز یک شهر فوق العاده پیشرفته ای است و برخوردار از همه چیز است (احسن) مطلبی را که می خواستم مخصوصاً توجه دولت را جلب کنم در این برخوردیکه ماداشتم از حیث برق و آبرسانی ناراحتی هایی داشتم بعضی جاهالوله کشی داشتند ولی از لحاظ آب رسانی در تابستان ناراحتی داشتند توجه شمارا باین موضوع جلب می کنم. مراکزی هستند در حالیکه پیشرفت عظیمی نصیبشان شده و واقعاً جنب و جوشی در اقتصادشان بچشم میخورد ولی این مسائل رفاهی برایشان خیلی اهمیت دارد و من توجه دولت را باین مسئله جلب میکنم که از محل طرح های ملی باین کمبودها توجه بکنند سابقاً هر وقت اشخاصی از مرکز بان شهرستانها میرفتند البته چنین وظیفه ای نداشتم و این کار در واقع وظیفه ملی خودمان بود و عده ای هستند که عضو حزب مردم هستند این رسم است اشخاصی که از مرکز می آمدند کاغذ شکایت برایشان می آوردند و از ظلم مالک شکایت میکردند ولی من خیلی خوشحال شدم که این بار صحبت از کمبود

آبرسانی یا برق و از این حرف ها بود خیلی خوشوقت بودم که این بار صحبت از ظلم مالک و شکایت از مالک و این مسائل نبود مسائل راجع به آب و برق و مسائل رفاهی بود و قسمتی هم از تنگنای پزشکی بود البته در بعضی جاها با آن مسائل رفاهی مواجه هستیم با این گسترش و ظرفیت دانشگاهها دیگر آن مسائل سابق وجود ندارد و مسائلشان مربوط بامور رفاهی است و مقصودم این است که دولت بمسائل رفاهی مردم توجه خاص داشته باشد مخصوصاً در تابستان. مطلبی که می خواستم توجهتان را جلب کنم ضوابطی که در شهر برای آب و برق هست این ضوابط در روستاها خیلی عملی و ممکن نیست. مثلاً ضوابطی که اگر در منزلش آب و برق داشت باید حق کنتور بپردازد پیاده کردن باین قبیل فکرها در دماغات نتیجه اش این است که در تابستان آب نخواهند داشت. اگر بگوئیم خواه و ناخواه باید یک حق کنتور بدهند نمی توانیم به آنها بقبولانیم این مسائلی است که در روستا باید با شهر فرق گذاشت و این ضوابطی که در شهر قابل اجراست ولی در روستا قابل توجه نیست بنده از این مختصری که تصدیق دادم معذرت میخواهم و خواهش می کنم راجع به این موضوع توجه بفرمائید (احسن - احسن).

۳- تصویب صورت جلسه روز یکشنبه (۲۷) بهمن ماه ۱۳۵۳

رئیس - نسبت بصورت جلسه روز یکشنبه (۲۷) بهمن ماه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم لایحه اصلاح پاره ای از مواد قانون استخدام کشوری، بوسیله آقای دکتر آموزگار وزیر کشور و سرپرست سازمان امور اداری و استخدامی کشور

رئیس - جناب آقای دکتر آموزگار بفرمائید.
دکتر آموزگار (وزیر کشور و سرپرست سازمان امور اداری و استخدامی کشور) - با اجازه مقام محترم ریاست، اصلاح پاره ای از مواد قانون استخدام کشوری را که پس از بررسی و رسیدگی سازمانها و مؤسسات دولتی تهیه شده است برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی می نمایم. در این اصلاحیه نکاتی چند در خور توجه است بطور مثال همانطور که استحضار دارند در حال حاضر رورات قانونی کارمند متوفی از

۵۰ درصد حقوق بازنشستگی استفاده می کنند در حالیکه وقتی بکنفر از یک خانواده کسر می شود مسلماً ۵۰ درصد هزینه کاهش پیدا نمی کند به همین جهت این ۵۰ درصد به ۸۰ درصد افزایش داده شده است (احسن) نکته دیگر درباره کارمندان است که به سبب انجام وظیفه فوت می کنند، در این لایحه پیشنهاد شده که بدون توجه به سنین خدمت کارمندی که به سبب انجام وظیفه فوت می شود صد درصد آخرین حقوقش بورثه او داده شود (احسن) نکته دیگر ایجاد انگیزه است برای ایرانیانی که در خارج تحصیل کرده اند که تشریفات و اشکالاتی برای استخدام آنها در کار بود که از بین برده شد و این ها می توانند تقریباً بطور اتوماتیک به استخدام دولت در بیایند (احسن).

مطلب دیگر پیاده کردن مرحله دوم قانون استخدام است در مورد کارمندان رسمی که در مؤسسات غیر مشمول به خدمت اشتغال دارند و این ها از لحاظ بازنشستگی وضعیتشان روشن نبود در این لایحه به آن ها توجه شده است که این کارکنان هم مرحله دوم قانون استخدام درباره شان انجام خواهد شد و قدم مؤثری خواهد بود. نکته دیگری را که باید عرض کنم مطلبی است در راه تأمین و آسایش کارمندان پیمانی چون آن ها تأمین صندوق بازنشستگی ندارند طبق یکی از مواد این اصلاحیه برای تمام کارمندان پیمانی صندوق تأمین بازنشستگی در نظر گرفته شده است. (احسن - احسن).

رئیس - لایحه بکمیسیون استخدام ارجاع می شود.

۵- تقدیم لایحه تأمین اعتبار مورد نیاز برای انجام تعهد در سالهای آتی جهت اجرای مرحله اول توسعه تصفیه خانه و تاسیسات لوله کشی آب اهواز بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه فرمائید.

دکتر یزدان پناه (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - در اجرای تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون بودجه و برنامه لایحه ای از طرف سازمان برنامه تهیه شده است استدعا دارد مقرر فرمائید در کمیسیون بودجه مورد بررسی قرار گیرد.

رئیس - لایحه بکمیسیون بودجه ارجاع می شود.

۶- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیت های مأمورین های مخصوص و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شوردوم الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیت های مأمورین های مخصوص مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور آقای احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۶۰۹۶ مورخ ۱۳۵۳/۳/۲۰ دولت راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیت های مأمورین های مخصوص را که گزارش شورا اول آن بشماره ۱۵۰۵ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

لایحه قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیت های مأمورین های مخصوص

ماده واحده - کنوانسیون راجع به مأمورین های مخصوص مورخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۹ مشتمل بر یک مقدمه و پنجاه و پنج ماده و پروتکل اختیاری مربوط به حل اجباری اختلاف ناشی از تفسیر و اجرای مواد کنوانسیون مشتمل بر یک مقدمه و نه ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق بدان داده می شود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهرش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شوردوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیت های مأمورین های مخصوص را برای شور دوم مورد

رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شوردوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیت های مأمورین های مخصوص را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهند می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میگردد.

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور آقای احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۶۱۰۸ مورخ ۱۳۵۳/۳/۲۰ دولت راجع بکنوانسیون وین درباره روابط کنسولی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۱۸ چاپ

گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

لایحه قانون راجع به کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی

ماده واحده - کنوانسیون وین در باره روابط

کنسولی مورخ ۲۴ آوریل ۱۹۶۳ مشتمل بر یک مقدمه و هفتاد و نه ماده و پروتکل اختیاری راجع به کسب تابعیت مشتمل بر یک مقدمه و هشت ماده و پروتکل اختیاری راجع به حل اجباری اختلافات ناشی از تفسیر و اجرای مواد کنوانسیون مشتمل بر یک مقدمه و ده ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده می شود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهرش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بکنوانسیون وین در باره روابط کنسولی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بکنوانسیون وین درباره روابط کنسولی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی

که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ می گردد.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ با حضور آقای احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه و علی اصغر اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه شماره ۴۸۷۸۴ مورخ ۱۳۵۳/۸/۱۱ دولت مربوط بموافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۰۶ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود که موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان شامل ۲۱ ماده و سه پروتکل را که در تاریخ ۱۳۵۳/۶/۱۴ در کابل بامضاء نمایندگان مختار دولتن رسیده است اجرا نماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهرش صفی (با مستوفی)

گزارش شور دوم از کمیسیون راه و ترابری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه و ترابری در جلسه روز سه شنبه

۵۱۳۱۰ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۰ راجع به نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۰۱ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه

ماده واحده - الف - بانک سپه که در سال ۱۳۵۰ بصورت شرکت سهامی خاص (بانک سپه) به ثبت رسیده از شمول مقررات بند الف ماده ۳۱ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیرماه ۱۳۵۱ در مورد تبدیل وضع خود بشرکت سهامی عام مستثنی میشود.

بانک سپه مکلف است اساسنامه خود را ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون بمقررات قانون پولی و بانکی کشور با استثنای بند الف ماده ۳۱ قانون مذکور تطبیق داده و بتصویب شورای پول و اعتبار برساند - اساسنامه مزبور پس از تأیید وزارت جنگ قابل اجراست و مادام که اساسنامه جدید تصویب نشده اساسنامه فعلی بانک معتبر است.

ب - نمایندگی بانک مرکزی ایران در داخل کشور در مورد انجام کلیه عملیات و معاملات بانکی وزارت جنگ و مؤسسات و شرکتهای وابسته بآن در محلهائی که بانک مذکور شعبه یا نمایندگی ندارد به بانک سپه محول است و در صورتیکه بانک سپه شعبه یا نمایندگی نداشته باشد بانک مرکزی ایران میتواند بیانک ملی ایران و در صورت نبودن شعبه یا نمایندگی بانک ملی ایران بیانک دیگری نمایندگی بدهد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون راه و ترابری راجع به پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط به افزایش حداکثر نرخ برحسب کیلومتر در مورد حق السهم های دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ برحسب کیلومتر در مورد حق السهم های دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون راه و ترابری بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه و ترابری در جلسه يكشنبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای مهندس اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه شماره ۹۱۶۴ مورخ ۱۳۵۳/۴/۲۲ ارسالی از مجلس سنا راجع بقانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ برحسب کیلومتر در مورد حق السهم دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۰۴ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرو توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم های دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی

ماده ۱۹۵۵ - پروتکل راجع به تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن (CIM) و حمل و نقل مسافرو توشه بوسیله راه آهن (CIV) مورخ ۷ فوریه ۱۹۷۰ و پروتکل مربوط به افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم های دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی که در تاریخ ۹ نوامبر ۱۹۷۳ (۱۳۵۲/۸/۱۸) بتصویب کنفرانس دیپلماتیک برن رسیده است، تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون راه و ترابری - حبیب الله احمدی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۲۹ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه و آقای مهندس اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بقانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون راه و ترابری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه -
مهروش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز سه شنبه ۲۹ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی مجلس سنا راجع بقانون پروتکل تعیین

تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرو توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون راه و ترابری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ربیگی
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میگردد.

۱۱- تقدیم لایحه اصلاح قانون تشکیل دیوان کیفر و بعضی از مواد قانون مجازات عمومی و الحاق چهار ماده بقانون مجازات عمومی، بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری

رئیس - جناب آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - بطوری که خاطر نمایندگان محترم مستحضر است هدف اصلی از اصلاح قوانین دادگستری متناسب کردن این قوانین با جامعه مترقی امروز ایران است. و در عین حال از بین بردن تشریفات زائد و رفع ابهامات نقایص قوانین و متناسب کردن مجازاتها با جرائم و جلوگیری از بعضی از تشریفات که مخل دادگستری است و فلسفه مجازات را از بین میبرد.

یکی از قوانینی که ضرورت داشت با این دید مورد بررسی قرار گیرد، قانون مربوط بدادرسی و کیفر کارکنان دولت بود. و این قانون از چندی پیش مورد بررسی فوق العاده دقیق و عمیق قرار گرفت و لایحه آن تنظیم شد که امروز برای بررسی و تصویب تقدیم میشود. مسلماً اگر در قوانین کیفری جرائم مربوط به کارکنان دولت درست تعریف نشده باشد و حدود بین جرایم و تخلفات با اعمالی که کارمندان باید درست انجام بدهند مشخص نباشد، اگر مجازاتها متناسب با جرائم پیش بینی شده

باشد اگر برای اقدام يك مأمور دولت که با حسن نیت تمام انجام میشود همان مجازات پیش بینی شود که برای يك اقدام توأم با سوء نیت بقصد انتفاع این قانون نمی تواند مفید باشد و اثرات مؤثری در مبارزه با فساد داشته باشد. باید باستحضار برسانم اگر در این مدت بخلاف تصور بعضیها که با کار دادگستری زیاد آشنایی نداشتند باید در این مورد عرض کنم که طی دوسه سال اخیر طبق آماري که الان به بنده دادند تاکنون در حدود ۶۳۹ نفر با اذعانامه دادستان بدادگاه معرفی شده اند و در حدود ۲۳۵ نفر با مجازاتهای ۲ سال و ۳ سال و پرداخت میلیونها تومان بابت اصل و خسارت محکوم شده اند. معهذا ضرورت داشت که این قانون بادی که عرض کردم مورد بررسی قرار بگیرد و خوشبختانه این کار انجام شده است و بنده در دنباله لوایح دیگری که با کمک نمایندگان اصلاح و تصویب شد، اینک این لایحه را هم امروز بمجلس تقدیم میکنم و امیدوارم با بررسی دقیقی که در کمیسیونها بعمل میآید این لایحه در جهت واقعی مبارزه با فساد، تصویب بشود و در اختیار دولت قرار بگیرد (مستحکم) (احسن).

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع بالحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ارتش و ارسال بمجلس سنا
رئیس - گزارش شور دوم الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ارتش مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و تیمسار سیهب کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۱۳۱۸-۱۰/۹/۱۳۵۳ دولت راجع بالحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ارتش را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۰۲ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰

قانون دادرسی و کيفر ارتش

ماده ۱۹۵۵ - تبصره زیر به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ارتش اضافه می شود.

تبصره - هرگاه لغو دستور مربوط باشد به منع ازدواج با اتباع بیگانه یا اتباع بیگانه ای که بسبب ازدواج تبعه ایران محسوب میشوند، مرتکب علاوه بر مجازات مقرر در این بند محکوم باخراج از خدمت و استرداد کلیه هزینه های دوره تحصیلی خواهد شد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲۷/۱۱/۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت گزارش شور اول لایحه الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ارتش را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام

و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۸/۱۱/۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت گزارش شور اول لایحه الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ارتش را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

رضاییزاده

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می‌شود.

۱۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به الحاق یکماده بقانون خدمت وظیفه عمومی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم الحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی مطرح است قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری گزارش شور اول لایحه شماره ۵۰۱۸ مورخ ۱۳۵۳/۸/۲۵ دولت راجع بالحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی را که بشماره ۱۴۸۸ چاپ شده است برای شور دوم مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی ماده واحده - ماهه زیر بعنوان ماده ۵۳ مکرر بقانون خدمت وظیفه عمومی اضافه میشود:

ماده ۵۳ مکرر - در صورتیکه افسران سپاهی انقلاب در حین انجام خدمت زیر پرچم مرتکب عملی شوند که کمیسیون متشکل از:

الف - معاون فرمانده نیروی زمینی شاهنشاهی.

ب - مدیر کل سپاه مربوط.

ج - دادستان ارتش یا معاون قضائی او.

د - دادستان دادگاه اداری وزارتخانه مربوط

ه - رئیس اداره یا مسئول امور انضباطی سپاه

مربوط

آنرا خلاف شئون و خصال، افسری تشخیص دهد به پیشنهاد کمیسیون مزبور گزارشش به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاه بزرگ ارتشاران تقدیم

و پس از تصویب در فرمان همگانی ارتش - شاهنشاهی درج و تادرجه سربازی تنزیل درجه داده میشوند.

تبصره ۱ - تخلفات درجه داران سپاهی انقلاب در مواردی که مستلزم تنزیل درجه میباشد در کمیسیون با شرکت نمایندگان مقامات مذکور در ماده فوق مطرح و پیشنهادات کمیسیون با تصویب معاون فرمانده نیروی زمینی شاهنشاهی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲ - افسران و درجه داران سپاهی انقلاب در صورت تنزیل درجه بقیه خدمت راباحقوق و مزایای درجه جدید انجام خواهند داد و هرگاه بیائین تراز گروهیان سومی تنزیل درجه یابند برای انجام بقیه خدمت یکی از پادگانهای نظامی معرفی خواهند شد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۴۳/۱۱/۲۲ با حضور نمایندگان دولت گزارش شور اول لایحه الحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام

و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۲۱ با حضور نمایندگان دولت گزارش شور اول لایحه الحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۲۶ با

حضور نمایندگان دولت گزارش شور اول لایحه الحاق يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - رضا سجادی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانم‌ها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می‌شود.

۱۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور

استخدام و سازمانهای اداری راجع به الحاق

چند تبصره بماده (۱) قانون استخدام قضات

و شرایط کارآموزی مصوب ۲۳/۲/۱۹

رئیس - گزارش شور اول الحاق چند تبصره بماده (۱) قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۲۳/۲/۱۹ مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام

و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۵۵۸۷۲ مورخ ۱۳۵۳/۱۱/۲۲ دولت راجع بالحاق چند تبصره بماده يك قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۱۳۴۳/۲/۱۹ را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱۰ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۴۹۸ چاپ شده است مطرح و بامختصر اصلاحی بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق چند تبصره بماده ۱ قانون استخدام

قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۲۳/۲/۱۹

ماده واحده - تبصره های زیر بماده ۱ قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی اضافه میشود:

تبصره ۱۵ - وزارت دادگستری مجاز است همه ساله در حدود اعتبارات مصوب تعداد مورد نیاز از پذیرفته شدگان در مسابقات ورودی یا از دانشجویان واجد شرایط رشته قضائی دانشکده های حقوق داخلی انتخاب و برای ورود به دوره کارآموزی قضائی استخدام کند. ترتیب استخدام اولیه و مدت و نحوه کارآموزی و شرایط اشتغال بعدی آنان بخدمت قضائی بموجب آئین نامه اجرائی این قانون خواهد بود که پس از جلب نظر وزارت علوم و آموزش عالی بتصویب وزارت دادگستری و سازمان اموراداری و استخدامی کشور خواهد رسید.

تبصره ۲ - کارمندان اداری وزارت دادگستری که در مسابقات ورودی دانشکده های حقوق پذیرفته شوند و یادانشجوی رشته قضائی یکی از دانشکده های حقوق کشور باشند میتوانند با موافقت وزیر دادگستری از مقررات آئین نامه موضوع تبصره يك این قانون استفاده کنند.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضا پیرزاده

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۱ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه الحاق چند تبصره بماده يك قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی را مطرح و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و

آموزش عالی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۲۷ با حضور آقای دکتر میرعلاء معاون وزارت

علوم و آموزش عالی لایحه الحاق چند تبصره بماده يك

قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی را مطرح و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی -

دکتر امیرحسین زهرائی
رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر
علمی بفرمائید.

دکتر علمی - در اجرای منویات مبارک ملوکانه لایحه تقدیمی دولت حزبی جناب آقای هوبد لایحه بسیار خوبی است. جناب آقای وزیر دادگستری هم تشریف دارند و چند نکته را در مورد لایحه بعرض مجلس شورای ملی میرسانم. جناب آقای وزیر دادگستری هم توجه خواهند فرمود.

لایحه فقط ناظر به دودانشکده حقوق مملکت است در حالیکه رشته های مشابه خدمات حقوقی و آموزشی نیز وجود دارند که دانشجویان آن عین برنامه های دانشکده حقوق را باید بگذرانند - این دانشجویان مواد حقوق مدنی - آیین دادرسی مدنی - حقوق کیفری و حقوق تجارت و آیین دادرسی کیفری و سایر مواد لازم را میگذرانند. برنامه آنها عین برنامه دانشکده های حقوق است و لذا حالا که وزارت دادگستری کمبود قاضی دارد و میخواهد از کارآموزان بیشتری استفاده نماید پیشنهاد میکنم از دانشجویان رشته های لیسانس خدمات حقوقی و آموزشی هم استفاده شود. پیشنهادی در این زمینه تهیه کرده ام که تقدیم مقام ریاست مینمایم و استدعا دارم بکمیسیونهای مربوط ارجاع شود تا با حضور آقای وزیر دادگستری پیشنهادات مورد رسیدگی قرار گیرد.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) برود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میشود در تبصره های ۱ و ۲ لایحه الحاق

چند تبصره بماده ۱ قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی بعد از کلمات (حقوق داخلی) در تبصره ۱ عبارت (ورشته های امور ثبتی و خدمات حقوقی) و در تبصره ۲ بعد از کلمات (حقوق) و (حقوق کشور) عبارت (ورشته های امور ثبتی و خدمات حقوقی) اضافه شود.

با تقدیم مراتب احترام - دکتر رضا علمی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً در مورد لایحه قانون الحاق چند تبصره بماده ۱ قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۵۳/۲/۱۹ پیشنهاد مینماید که يك تبصره ۳ بماده واحده اضافه گردد.

تبصره ۳ - موضوع تبصره يك این قانون در مورد دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه تهران برای تکمیل کادر مرکز پزشکی قانونی دادگستری نیز جاری است.

با تقدیم احترام - دکتر رشید یاسمی

رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون
دادگستری راجع به اصلاح ماده ۲۶۴ قانون
مجازات عمومی

رئیس - گزارش شور اول اصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۵۷۲۰۴ مورخ ۱۳۵۳/۱۱/۱۶ دولت راجع باصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی را که در جلسه روز سه شنبه ۵۳/۱۱/۲۲ بمجلس شورای ملی تقدیم وبشماره ۱۵۳۳ چاپ شده است مطرح و با مختصر اصلاحی شرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی
چون یکی از شرایط مقرر در قوانین احیاء اراضی موات غرس اشجار و زراعت بصورت واقعی میباشد لذا تمنا دارد (غرس اشجار و زراعت) مندرج در ماده ۲۶۴ اصلاحی حذف شود.

محمدعلی آموزگار

ریاست محترم مجلس شورای ملی
ضمن تقدیم احترام پیشنهاد مینماید در لایحه اصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی در سطر اول ماده واحده ماده ۲۶۴ در سطر اول به ۲۶۸ (و ماده ۲۶۸ سطر دوم بماده ۲۶۴ تبدیل شود.

انوشیروانی

رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۶ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم
جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۲۱۳

روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۲/۶

۱- گزارش شور دوم تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و ملحقات آن باوراق قرضه شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۱.

۲- گزارش شور دوم تأسیس سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس کشور شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۲.

۳- گزارش شور دوم انتخاب هنر جویبان آموزشگاههای حرفه ای و هنرستانهای صنعتی کشور بمنظور خدمت در ارتش شاهنشاهی شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۳.

۴- گزارش شور دوم اصلاح ماده ۷۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۴.

۵- گزارش شور دوم اصلاح مواد ۳۲ و ۴۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۵.

لایحه قانون اصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی.
ماده ۱۹۵ احده - ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی
شرح زیر اصلاح و ماده ۲۶۸ مکرر قانون مجازات عمومی
و ماده ۱۶ قانون راجع به اصلاح قانون اراضی دولت و
شهرداریها و اوقاف و بانکها مصوب ۱۳۳۹ لغو میشود.

ماده ۲۶۴ - هر کس بوسیله صحنه سازی از قبیل
پی کتی - دیوار کشی - غرس اشجار - زراعت و امثال آن
به تهیه آثار تصرف در اراضی موات بدون رعایت
مقررات مربوط به احیاء اراضی موات و همچنین در املاک
و اراضی دولت یا شهرداریها یا بانکها یا اوقاف یا
اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی مبادرت نماید یا حد
فاصل اراضی و املاک مزبور را بقصد تصرف آنها تغییر
داده یا محو کند اعم از آنکه اعمال مذکور را بفتح
خود یا دیگری انجام داده باشد بحسب جنحه ای از ۶۱
روز تا ۶ ماه محکوم خواهد شد. تعقیب کیفری منوط
بشکایت متضرر از جرم است و در صورت گذشت او
تعقیب کیفری با اجرای مجازات موقوف میگردد.

رسیدگی به جرائم فوق در دادسرا خارج از نوبت
بعمل میآید و دادستان با تنظیم صورت مجلس دستور
متوقف ماندن عملیات متجاوز را تا صدور حکم قطعی
خواهد داد.

در صورتیکه تعداد متهمین سه نفر یا بیشتر بوده و
قرائن قوی بر ارتکاب جرم موجود باشد قرار بازداشت
آنان صادر خواهد شد.

مدعی خصوصی میتواند از دادگاه جزا تقاضای
خلع ید و رفع آثار تجاوز را بنماید.

تبصره - مقررات ماده ۵۵ قانون اصلاح قانون
حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور بقوت
خود باقی است.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) برود در شور ماده واحده رأی میگیریم
خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام
فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده
نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت
می شود.

۶- گزارش شور اول اصلاح ماده ۲۰ قانون
 نوسازی و عمران شهری شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۶ .
 ۷- گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع
 به تأیید تصویب نامه مربوط به تقلیل حقوق گمرکی قطعات
 منفصله رادبو تلویزیون شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۷ .
 ۸- گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع

به تأیید تصویب نامه مربوط به معافیت قانونی حقوق گمرکی
 کارخانجات داخلی شماره ترتیب چاپ ۱۵۶۸ .
 رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم
 می کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز سه شنبه خواهد بود .
 (ساعت ده و چهل و پنج دقیقه صبح جلسه ختم گردید)
 رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی